

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Milana Chmelíčka a soudkyň Mgr. Jitky Stíbralové a JUDr. Ivy Březinové ve věci

žalobce: **Roman J.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx

proti
žalovanému: **Česká republika – Státní pozemkový úřad**, IČ 01312774
sídlem Husinecká 1024, 130 00 Praha 3 – Žižkov

o nahrazení projevu vůle,

k odvolání bývalého vedlejšího účastníka na straně žalovaného hlavního města Prahy, IČ 00064581, se sídlem Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1, zastoupeného JUDr. Jirím Brožem, CSc., advokátem se sídlem Dykova 17, 101 00 Praha 10, proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 6. 2021, č. j. 16C 165/2020-509

takto:

Odvolání se odmítá.

Odůvodnění

1. Napadeným usnesením soud I. stupně zamítl návrh vedlejšího účastníka, aby soud uložil žalobci povinnost nahradit vedlejšímu účastníkovi náklady řízení ve výši 16 940 Kč.
2. Soud I. stupně odůvodnil zamítnutí návrhu vedlejšího účastníka tím, že v dané fázi řízení nelze o nákladech řízení vedlejšího účastníka rozhodnout, neboť zatím nebylo vydáno konečné rozhodnutí ve smyslu § 151 odst. 1 o. s. ř., a není tudíž ani znám výsledek řízení, tzn. úspěch či neúspěch účastníka podporovaného vedlejšímu účastníkem. Nejde ani o případ předpokládaný ustanovením § 147 a 148 odst. 2 o. s. ř. Soud I. stupně obsírně popsal institut vedlejšího účastenství včetně práva vedlejšího účastníka vystoupit z řízení dle svého uvážení a dodal, že pokud vedlejší účastník vystoupil z řízení ještě před konečným rozhodnutím ve věci, pozbyl svého případného práva na náhradu nákladů řízení.
3. Proti usnesení podal (bývalý) vedlejší účastník odvolání. Trval na tom, že zánik jeho účastenství v řízení je spojen s rozhodnutím o nákladech řízení mezi vedlejším účastníkem a žalobcem. Uvedl, že výjimka z pravidla uvedeného v § 151 odst. 1 o. s. ř. by se měla analogicky vztahovat též na rozhodování o nákladech řízení vedlejšího účastníka, rozhodl-li se z řízení vystoupit již v jeho průběhu. Namítl negativní důsledky vyčkávání ukončení celého řízení např. v podobě povinnosti vedlejšího účastníka podílet se případně na náhradě nákladů řízení úspěšné druhé procesní strany.
4. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení z hlediska § 202 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), aniž bylo nutné pro tento účel nařídít jednání (§ 214 odst. 2 písm. a) o. s. ř.), a odvolání shledal nepřipustným.

Shodu s prvopisem potvrzuje Barbora Nevolová

5. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce se žalobou podanou dne 15. 4. 2020 domáhal převodu 11 náhradních pozemků. Dne 10. 8. 2020 vstoupilo do řízení hlavní město Praha jako vedlejší účastník, přičemž jeho právní zájem na výsledku řízení souvisel se čtyřmi pozemky (parc. č. xxx k. ú. xxx, parc. č. xxx, xxx, xxx k. ú. xxx). Řízení o převodu čtyř uvedených pozemků bylo zastaveno z důvodu částečného zpětvzetí žaloby, přičemž ohledně pozemku parc. č. xxx k. ú. xxx se tak stalo usnesením ze dne 20. 11. 2020, č. j. 16C 165/2020-250, které nabylo právní moci dne 12. 12. 2020, a ohledně zbylých tří pozemků v k. ú. xxx se tak stalo usnesením ze dne 16. 4. 2021, č. j. 16 Co 165/2020-385, které nabylo právní moci dne 6. 5. 2021. Po doručení usnesení ze dne 16. 4. 2021, č. j. 16 Co 165/2020-385 dne 20. 4. 2021 vedlejšímu účastníkovi tento dne 23. 4. 2021 oznámil soudu vystoupení z řízení a navrhl, aby soud I. stupně rozhodl o náhradě účelně vynaložených nákladů vedlejšího účastníka ve výši 16 940 Kč za 5 úkonů právní služby po 2 500 Kč (za převzetí a přípravu a 4 vyjádření ve věci), 5x režijní paušál a 21% DPH. Soud I. stupně tento návrh zamítl napadeným usnesením.
6. Lze shrnout, že vedlejší účastník vyzval soud I. stupně k vydání rozhodnutí o náhradě nákladů řízení vedlejšího účastníka z důvodu zániku jeho účastenství v řízení a soud I. stupně toto rozhodnutí nevydal a žalobci sdělil důvod, přičemž sdělení má formu usnesení (viz napadené usnesení). Toto usnesení je za daných procesních okolností usnesením o vedení řízení dle § 202 odst. 1 písm. a) o. s. ř., proti kterému není odvolání přípustné, na čemž nic nemění ani nesprávné poučení soudu I. stupně. Odvolací soud vychází z povahy požadavku vedlejšího účastníka, kdy jde o jeden z mnoha procesních podnětů, návrhů, žádostí či výzev (bez ohledu na jejich označení), které soud I. stupně operativně řeší v průběhu řízení, bez následného odvolacího přezkumu. Jiný výklad by vedl k absurdnímu závěru, že řízení může být komplikováno a prodlužováno v podstatě jakýmkoli požadavkem účastníků, s možností odvolacího přezkumu.
7. Odvolací soud proto odvolání odmítl pro nepřípustnost dle § 218 písm. c) o. s. ř.
8. Na rámec výše uvedeného odvolací soud dodává, že účastník, který má za to, že ohledně konkrétního procesního úkonu dochází ze strany soudu k průtahům, má k dispozici institut *návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu* upravený v § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. Pokud tedy soud nečiní z nějakého důvodu či bezdůvodně nějaký procesní úkon, má účastník možnost se tohoto procesního úkonu domáhat cestou zmíněného institutu. Zároveň však považuje odvolací soud za účelné v souvislosti s požadavkem vedlejšího účastníka připomenout, že vedlejší účastník přijímá při vstupu do řízení stav řízení, který je tu v době vstupu, včetně předmětu řízení. Tedy, i když se zájem vedlejšího účastníka v době vstupu (tj. 10. 8. 2020) dotýkal jen čtyř z jedenácti pozemků, nemění to nic na tom, že byl účastníkem řízení o celém předmětu řízení. Vedlejší účastenství je totiž nedělitelné, jinak vyjádřeno, vedlejší účastenství nelze omezit jen na část předmětu řízení a úspěch či neúspěch vedlejšího účastníka ve sporu poměřovat touto jím vymezenou částí předmětu řízení. Vedlejší účastník má právo rozhodovat o svém setrvání v řízení a v případě, kdy „jeho“ část předmětu řízení odpadla, lze považovat za logické jeho vystoupení z řízení. Neznamená to však automatický závěr o jeho plném úspěchu ve sporu se žalobcem ohledně „jeho“ části předmětu řízení a vydání samostatného rozhodnutí o plné náhradě jeho nákladů řízení dle § 146 odst. 2 věta první o. s. ř. Pokud vedlejší účastník argumentoval zejména účelem a smyslem úpravy vedlejšího účastenství, pak odvolací soud zdůrazňuje, že podstatou institutu vedlejšího účastenství je právní zájem vedlejšího účastníka nikoli na svém vlastním vítězství, ale na vítězství jedné z procesních stran. Podstata daného institutu byla přesněji vyjádřena v § 416 zákona č. 142/1950 Sb., kde bylo uvedeno, že „kdo má právní zájem na tom, aby v zahájeném, avšak ještě pravomocně neskončeném řízení, zvítězil některý účastník, může vstoupit do řízení jako vedlejší účastník, aby mu pomáhal“. A právě na základě této podstaty je nutné vykládat práva a povinnosti vedlejšího účastníka, včetně práva a povinnosti týkající se náhrady nákladů řízení. K rozhodnutím, která vedlejší účastník předložil

jako přílohy a která obsahují výrok o náhradě nákladů řízení ve prospěch vedlejšího účastníka, odvolací soud závěrem uvádí, že jde o rozhodnutí konečná, ať již ve formě rozsudku (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2021, č. j. 15 Co 163/2020-443, rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 2. 2021, č. j. 58Co 413/2020-1532), či ve formě usnesení o úplném zastavení řízení (usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 22. 8. 2019, č. j. 26C 48/2017-1638, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2020, č. j. 15 Co 513/2019-628).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 16. srpna 2021

JUDr. Milan Chmelíček v.r.
předseda senátu